Dosarul nr. 2-758/2024
2-24095344-26-2-123082024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

07 februarie 2025 **or. Rîşcani**

Judecătoria Drochia
Sediul Rîşcani

Instanţa de judecată
în componenţă:
Preşedintele şedinţei,
Judecător Ion Rabei
Grefier Veronica Gabor

examinând, în şedinţă publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către SRL „Licorent-Agro”, cu sediul în or. Glodeni, str. Suveranității, 12, IDNO 1003602004237 împotriva GȚ „Brînza Victor”, cu sediul în s. Mălăiești, raionul Rîşcani, IDNO 1023602008547 cu privire la încasarea datoriei,

C O N S T A T Ă

La data de 23 august 2024, SRL „Licorent-Agro” a depus cerere de chemare în judecată împotriva GȚ „Brînza Victor” cu privire la încasarea datoriei în mărime de 200 974,59 lei, a penalității în mărime de 184 494,67 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acţiunii reclamanta SRL „Licorent-Agro” a indicat că, la data de 12 aprilie 2023, între SRL „Licorent-Agro” și GȚ „Brînza Victor” a fost încheiat Contractul de vânzare-cumpărare nr. 124 care este semnat și ștampilat de ambele părți. În baza contractului nr. 124, SRL „Licorent-Agro” a vândut, iar GȚ „Brînza Victor” a cumpărat

fertilizanți, semințe și produse de uz fitosanitar conform facturilor fiscale în suma de 197 745,50 lei. În baza contractului nr. 124, la data de 16 mai 2023 conform următoarelor facturi fiscale: Factura fiscala Seria nr. AAR0220545 și Factura fiscala seria nr. AAR0220546, SRL „Licorent-Agro" a vândut, iar GȚ „Brînza Victor" a cumpărat fertilizanți, semințe și produse de uz fitosanitar în suma de 197 745,50 lei. Facturile sunt semnate și stampilate de ambele părți. Conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 124 din 12 aprilie 2023, pct. 2.2 cumpărătorul, adică GȚ „Brînza Victor" se obliga să-și onoreze obligația de achitare a sumei de 195 620,50 lei până la data de 01 octombrie 2023 către vânzător adică SRL „Licorent-Agro".

SRL „Licorent-Agro" și GȚ „Brînza Victor" la pct. 6.1 din Contractul de vânzare-cumpărare nr. 124, s-au înțeles că în cazul în care GȚ „Brînza Victor" nu va respecta termenul de plata conform contractului va achita SRL „Licorent-Agro" o penalitate de întârziere în mărime de 0,5 % din valoarea bunurilor livrate si neplătite pentru fiecare zi de întârziere a plății.

Reclamanta a menționat că conform datelor financiare, la data de 01 august 2024, GȚ „Brînza Victor" înregistrează restante în mărime de 195620,50 lei, în partea ce ține de executarea obligațiilor față de „SRL „Licorent-Agro" în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 124. GȚ „Brînza Victor" nu și-a onorat obligațiile față de SRL „Licorent-Agro" conform contractului și facturilor fiscale menționate mai sus. În legătura cu aceasta la data de 02 august 2024, reclamantul prin intermediul avocatului Sergiu Munteanu, a trimis în adresa cunoscută a pârâtului o cerere de restituire a datoriei, prin care cere achitarea datoriei într-un termen de până la data de 12 august 2024. Conform Extrasului de pe situl oficial al poștei Moldovei se constată că, pârâtul încă nu a primit cererea de restituire a datoriei - este doar mențiunea Sosirea la oficiul de livrare la data de 06 august 2024 ora 12.31, MD-5624.

Reclamanta a comunicat că și faptul ca pârâtul a fost preîntâmpinat de faptul în care se va recurge la încasarea forțată a datoriei, se va pretinde și la achitarea în contul reclamantului a tuturor cheltuielilor suportate pentru adresarea în instanța de judecată, inclusiv și calcularea dobânzilor de întârziere. În legătură cu faptul că neachitarea de către GȚ

„Brînza Victor” a datoriei, îi provoacă greutăți și pierderi financiare SRL „Licorent-Agro” se cere de la GȚ „Brînza Victor” și achitarea penalității de întârziere în mărime de 176058,45 lei, calculate conform pct. 6.1 al Contractului de vânzare-cumpărare nr. 124 din 12 aprilie 2023 pe perioada de la 01 octombrie 2023 până la data de 28 martie 2024. GȚ „Brînza Victor” a încălcat grav condițiile contractului de vânzare-cumpărare nr. 124 din 12 aprilie 2023, și a achitat odată cu semnarea contractului doar suma de 2125 lei. GȚ „Brînza Victor” nejustificat și cu rea-credință nu își execută obligațiile contractuale, aceasta o demonstrează faptul că din data scadenței 01 octombrie 2023 nu a întreprins nici o acțiune în vederea executării obligațiilor asumate conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 124 din 12 aprilie 2023.

Reclamanta îşi întemeiază acţiunea în baza art. 166, 167 CPC RM, în coroborare cu art. art. 776, 858,912, 942, 947 CC RM şi solicită de a încasa din contul GȚ „Brînza Victor” în beneficiul SRL „Licorent-Agro” suma datoriei în mărime de 200 974,59 lei, a penalității în mărime de 184 494,67 lei și a cheltuielilor de judecată.

La data de 28 august 2024, SRL „Licorent-Agro” a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat de a încasa din contul GȚ „Brînza Victor” în beneficiul SRL „Licorent-Agro” suma datoriei în mărime de 195 620,50 lei, a penalității în mărime de 176 058,45 lei și a cheltuielilor de judecată(f.d. 33).

Reprezentantul reclamantei, avocatul Sergiu Munteanu nu s-a prezentat în ședința de judecată, solicitând examinarea cauzei în lipsa sa.

Reprezentatul pârâtei, Vasile Luncaru, care acționează în baza procurii din 01 octombrie 2024(f.d. 46), în cadrul şedinţei de judecată a susținut parțial cererea de chemare în judecată înaintată de reclamantă, pe motiv că nu recunosc toate sumele invocate în acțiune. Nu este de acord cu suma de 121 117,50 lei solicitată în baza facturii fiscale nr. AAR0220546, deoarece aceasta nu a fost eliberată în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 124 din 14 aprilie 2023 și nu este clar în ce temei aceasta a fost eliberată. Solicită respingerea acțiunii în parte ce ține de încasarea penalității, deoarece aceasta este calculată pentru datoria de 195 620 lei, însă datoria formată în baza contractului este de 76 628 lei, or clauza penală din contract se referă doar la suma de 76 628

lei. Astfel, solicită admiterea parțială a acțiunii reclamantei în sumă de 76 628 lei care rezultă din factura fiscală nr. 0220545, iar cheltuielile de judecată urmează a fi admise proporțional cu suma admisă spre încasarea.

Audiind participanţii la proces și studiind materialele dosarului, instanţa de judecată consideră acţiunea întemeiată şi care urmează a fi admisă integral, reieşind din următoarele considerente.

Instanța de judecată remarcă că legea aplicabilă litigiului este cea în vigoare la momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare. În speță, contractului de vânzare-cumpărare dintre părți a fost încheiat la data de 12 aprilie 2023, astfel acesta sunt guvernate de prevederile Codului civil în redacția Legii nr. 133/2018 din 15 noiembrie 2018, în vigoare de la 01 martie 2019.

Conform art. 9 alin. (1), (2) CC RM, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sânt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

Potrivit art. 10 alin. (1) CC RM, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.

În conformitate cu prevederile art. 774 alin. (1) CC RM, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Iar, conform art. 776 CC RM, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

În corespundere cu prevederile art. 858 alin. (1) CC RM, prevede expres că temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii, iar potrivit alin.(2) al aceluiași articol, obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Potrivit prevederilor art. 1108 alin. (1) CC RM, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit.

În cadrul şedinţei de judecată s-a constatat că, la data de 12 aprilie 2023 între SRL „Licorent-Agro” şi GȚ „Brînza Victor” a fost încheiat un contract de vânzare- cumpărare a fertilizanților, semințelor și produse de uz fitosanitar în sumă totală de 76 628,00 lei (f.d. 11-12).

Iar, la data de 15 mai 2023, SRL „Licorent-Agro” a livrat GȚ „Brînza Victor” fertilizanți, semințe și produse de uz fitosanitar în sumă de 76 628,00 lei, în baza facturii fiscale nr. AAR 0220545, și în sumă de 121 117,50 lei, în baza facturii fiscale nr. AAR 0220546 (f.d. 13, 14).

Ținând cont de faptul că pârâta GȚ „Brînza Victor” nu a executat obligația de plată pentru marfa livrată, la data de 01 august 2024, reclamanta a expediat o somație pârâtei, prin care a solicitat achitarea sumei datorate conform facturilor fiscale, însă ultima nu şi-a onorat obligațiunile contractuale(f.d. 16-18).

În conformitate cu prevederile art. 858 și art. 901 alin. (1) lit. a) CC RM, în virtutea rapoartelor obligaţionale, obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi la momentul stabilit. Atunci când, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa să ceară executarea silită a obligaţiei.

Având în vedere că, de către cumpărătorul GȚ „Brînza Victor” nu a fost executată obligația de plată pentru marfa primită, pârâta dând dovadă de rea-credință, instanța de judecată ajunge la concluzia de a încasa din contul GȚ „Brînza Victor” în beneficiul SRL „Licorent-Agro” suma datoriei în mărime de 195 620,50 lei, ce reiese din contractul de vânzare-cumpărare nr. 124 din 12 aprilie 2023 și facturile fiscale nr. AAR 020545 și nr. AAR 0220546 din 16 mai 2023, care au fost semnate de către ambele părți.

Instanța apreciază critic alegația reprezentantului pârâtei privitor la faptul că este neîntemeiată suma solicitată în baza facturii fiscale nr. AAR0220546 din 16 mai 2023, care nu a fost eliberată în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 124 din 14 aprilie 2023.

Or, factura fiscală este un formular tipizat de document primar cu regim special, care confirmă livrarea mărfii de către vânzător și primirea acesteia de către cumpărător. În factura fiscală nr. AAR0220546 din 16 mai 2023, este menționat că SRL „Licorent-Agro” a livrat fertilizanți, semințe și produse de uz fitosanitar în sumă totală de 121 117,50 lei, iar GȚ „Brînza Victor” a primit bunurile, fapt confirmat prin semnătura și ștampila aplicată de către GȚ „Brînza Victor” pe această factură (f.d. 13).

Astfel, factura fiscală nr. AAR0220546 din 16 mai 2023, confirmă faptul că GȚ „Brînza Victor” a primit de la SRL „Licorent-Agro” fertilizanți, semințe și produse de uz fitosanitar în sumă totală de 121 117,50 lei, iar legislația nu prevede obligațiunea încheierii contractului de vânzare-cumpărare la eliberarea facturii fiscale.

Referitor la pretenția privind încasarea penalităților în mărime de 176 058,45 lei, instanța reține următoarele circumstanțe și norme aplicabile.

Potrivit prevederilor art. 947 alin. (1) și (4) CC RM clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Părțile pot conveni asupra unei penalități mai mari decât prejudiciul.

Conform pct.6.1 din contractul de vânzare-cumpărare nr. 124 din 12 aprilie 2023, părțile au convenit că, pentru neexecutarea în termen a plăților contractuale pârâta va achita o penalitate în mărime de 0,5 % din valoarea bunurilor livrate și neplătite pentru fiecare zi de întârziere (f.d. 11-12).

Clauza penală este datorată, numai dacă sunt întrunite condiţiile necesare acordării de despăgubiri, însă creditorul nu trebuie să facă dovada existenţei prejudiciului, întrucât legea porneşte de la ideea că lipsa de folosinţă a unei sume de bani provoacă creditorului un prejudiciu, constând în cuantumul penalităților datorate, pe perioada întârzierii la executare. Clauza penală reprezintă o convenţie accesorie cu toate consecinţele, decurgând din aceasta calificare, dar, în același timp, reprezintă şi o pedeapsa privată reparatorie.

Aşadar, clauza penala reprezintă, în primul rând, o pedeapsă civila şi numai apoi, doar în măsura în care s-a produs un prejudiciu, este şi o reparație. Scopul clauzei penale este determinarea anticipată a cuantumului despăgubirilor ce vor fi plătite de către debitor, iar nu crearea unei posibilităţi pentru debitor de a se libera de obligaţia principală, asumată printr-o altă prestație.

Debitorul nu are drept de opțiune între executarea obligației principale şi plata clauzei penale deci nu poate refuza executarea, oferind clauza penală. Suma prevăzută prin clauza penală are menirea de a compensa prejudiciul suferit de creditor, prin neexecutarea obligaţiilor contractuale de către debitor.

De menționat că, clauza penală are forţă obligatorie între părţile contractante şi se impune a fi respectată întocmai şi de instanţele de judecată. În acest context, clauza penală înlătură orice putință de apreciere din partea instanţei privitoare la existenţa şi întinderea prejudiciului suferit de creditor, deoarece această apreciere a fost făcută anticipat, de către părţile contractante.

Astfel, instanța conchide că penalitatea solicitată de către reclamantă este în corespundere cu clauzele contractuale și coraport cu cadrul legal aplicabil, fiind o despăgubire echitabilă pentru prejudiciul cauzat de către pârâtă prin neexecutarea obligațiilor contractuale, fapt din care consideră că este întemeiată pretenția privind încasarea penalității conform calculului anexat (f.d. 19-23).

În consecință, având în vedere că pârâta nu a achitat reclamantei în termen prețul convenit pentru bunurile livrate, instanța va încasa din contul pârâtei în beneficiul reclamantei suma de 176 058,45 lei în calitate de penalități, ce reiese din contractul de vânzare-cumpărare nr. 124 din 12 aprilie 2023 și facturile fiscale nr. AAR 020545 și nr. AAR 0220546 din 16 mai 2023.

În sensul prevederilor art. 94 alin. (1) CPC RM, instanţa de judecată obligă partea care a pierdut procesul să plătească părţii care a avut câştig de cauză toate cheltuielile de judecată.

Potrivit art. 82 CPC RM, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Astfel, potrivit ordinului de plată nr. 142 din 19 august 2024, reclamanta a achitat suma de 11 700,34 lei, în calitate de taxă de stat pentru examinarea litigiului dat(f.d. 4).

Prin urmare, instanța conchide de a încasa din contul pârâtei în beneficiul reclamantei a sumei de 11 700,34 lei, ce constituie cuantumul taxei de stat achitate de către reclamantă.

Potrivit prevederilor art.90 lit. h) CPC RM, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de executare a actelor judiciare.

În conformitate cu art.27 alin.(9) Codul de executare RM, cheltuielile de punere în executare a măsurilor de asigurare a acţiunii sânt puse pe seama reclamantului și sânt compensate ulterior în condiţiile art.94-97 din Codul de procedură civilă.

Raportând la caz prevederile legale sus menționate, instanța reține că prin încheierea din 30 august 2024, s-a dispus aplicarea sechestrului asupra bunurilor mobile, imobile şi mijloacelor bănești, care aparţin cu drept de proprietate GȚ „Brînza Victor”, în limita valorii acţiunii (f.d.36-37).

La data de 27 ianuarie 2025, documentul executoriu menţionat a fost expediat spre executare executorului judecătoresc Eugen Cazac (f.d. 63).

Astfel, prin ordinul de plată nr. 36985797 din 27 ianuarie 2025, SRL „Licorent-Agro” a achitat cheltuielile de executare a încheierii Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 30 august 2024 în sumă de 5660,00 lei (f.d. 64).

Prin urmare, prin cererea din 29 ianuarie 2025, SRL „Licorent-Agro” şi-a concretizat cerinţele, solicitând suplimentar încasarea de la GȚ „Brînza Victor”a cheltuielilor de executare a încheierii de asigurare a acţiunii în sumă 5 660,00 lei (f.d. 62).

Prin urmare, având în vedere admiterea integrală a acțiunii reclamantei, instanța consideră necesar de a încasa din contul pârâtei în beneficiul reclamantei suma de 5660,00 lei, în calitate de cheltuieli de executare a măsurii de asigurare a acțiunii.

Potrivit art. 96 alin. (1) CPC RM, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de

cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

În conformitate cu prevederile art. 96 alin.(1^1) CPC RM, cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Reclamanta a solicitat încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică suportate în legătură cu examinarea prezentei cauze civile, anexând în acest sens bonul de plată bonului fiscal nr.51732 din 06 august 2024 în sumă de 7000,00 lei (f.d.6), care a fost reprezentată de către avocatul Sergiu Munteanu în baza mandatului nr. 1887159 din 01 august 2024 (f.d.3)

Potrivit recomandărilor privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică aprobat de Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova prin decizia nr. 2 din 30 martie 2012, un diapazon rezonabil și recomandabil pentru mărimea tarifelor orare ale avocaților din Republica Moldova este între 50 și 150 euro/oră, deși avocații sunt absolut liberi să-și stabilească tarifele orare și în afara diapazonului menționat. Stabilirea unor tarife orare mai mare de 150 euro/oră sau mai mică de 50 euro/oră va depinde exclusiv de înțelegerea părților.

Judecătorul remarcă că, pentru dovedirea cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariului avocaților, copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocați și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

În acest sens, analizând aportul avocatului la soluționarea speței, timpul și munca depusă de avocat, justificare și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză, confirmate prin borderoul de calcul al onorariul avocatului(f.d. 27), instanța consideră că suma în mărime de 7000,00 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, ca fiind una echitabilă, reală și necesară.

Prin urmare, instanța conchide necesar de a încasa din contul pârâtei în beneficiul reclamantei suma de 7000,00 lei, în calitate de cheltuieli de asistență juridică.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu art. 774, art. 776, art. 858 CC RM, art. art. 238-241 CPC RM, instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E

Acţiunea înaintată de către reclamant, se admite integral.

Se încasează din contul GȚ „Brînza Victor” în beneficiul SRL „Licorent-Agro” suma datoriei în mărime de 195 620,50 (una sută nouăzeci și cinci mii șase sute douăzeci) lei, 50 bani și penalitatea în mărime de 176 058,45 (una sută șaptezeci și șase mii cincizeci și opt) lei, 45 bani, ce reiese din contractul de vânzare-cumpărare nr. 124 din 12 aprilie 2023 și facturile fiscale nr. AAR 020545 și nr. AAR 0220546 din 16 mai 2023.

Se încasează din contul GȚ „Brînza Victor” în beneficiul SRL „Licorent-Agro” suma de 7 000,00 (șapte mii) lei, în calitate de cheltuieli de asistență juridică, ca fiind necesare și rezonabile, suma de 5 660,00 (cinci mii șase sute șasezeci) lei, în calitate de cheltuieli de executare a măsurii de asigurare a acțiunii și suma de 11 700,34 (unsprezece mii șapte sute) lei, 34 bani, în calitate de cheltuieli de achitare a taxei de stat.

Măsura de asigurare a acțiunii aplicate în baza încheierii judecătorești din data de 30 august 2024, se menține până la executarea integrală a prezentei hotărâri.

Părţile sunt în drept de a solicita hotărârea motivată în termen de 30 (treizeci) de zile din momentul pronunţării dispozitivului hotărârii.

Hotărârea poate fi contestată la Curtea de Apel Nord în termen de 30 (treizeci) zile, prin intermediul Judecătoriei Drochia, Sediul Rîşcani.

Preşedintele şedinţei, Ion RABEI
Judecător